



Ochrana osobných údajov s účinnosťou od 25. 5. 2018

Na základe nariadenia EPaR EÚ (2016/679 – GDPR a zákona č. 18/2018 Z. z. o
ochrane osobných údajov)

Úvod

- Ochrana osobných údajov
 - tvorí neoddeliteľnú súčasť práva na rešpektovania súkromného života patriaceho medzi základné práva a slobody garantované Ústavou Slovenskej republiky (článok 19 ods. 2 a 3)
 - jej účelom je poskytnúť ochranu každému pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním jeho osobných údajov
 - pravidlá spracúvania osobných údajov na zabezpečenie týchto ústavných práv ustanovuje zákon



História

- **Zákon č. 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.**
 - vplyvom rozdelenia Československa stal na Slovensku nevykonateľným
 - pod vplyvom upresňovania definícií pojmov a spresňovania pravidiel spracúvania osobných údajov členskými štátmi Európskej únie - schválenie Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 95/46/ES z roku 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov Slovenská republika pristúpila v roku 1995 k vypracovaniu návrhu nového zákona.
- **Zákon č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch** nadobudol účinnosť dňa 1. marca 1998
 - zákonom došlo k vzniku tzv. splnomocnenca na ochranu osobných údajov v informačných systémoch, ktorý bol zodpovedný za dohľad nad ochranou osobných údajov a spolu s útvarom inšpekcie ochrany osobných údajov vybavovali sťažnosti dotknutých osôb a prevádzkovateľov spracúvajúcich osobné údaje.
- **Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov**, ktorým došlo aj **k zriadeniu dnešného Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky.**
- **Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Platná legislatíva

Nariadenie EPaR (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) známe pod skratkou **GDPR (General Data Protection Regulation)** prináša unifikáciu pravidiel na ochranu osobných údajov platných v celom EÚ priestore.

Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Najpodstatnejšie zmeny, ktoré prinášajú GDPR a ZOOÚ

- zavádzajú sa nové opatrenia a pojmy (pseudonymizácia, profilovanie, genetický údaj a pod.)
- za istých okolností budú považované za osobné údaje aj IP adresy, cookies, e-mailové adresy, lokalizačné údaje, identifikačné prvky RFID a pod.
- bude možné napadnúť rozhodnutie organizácie vykonané na základe profilovania osobných údajov (napr. kategorizácia zákazníka na základe príjmu, pohlavia, lokalizácie a pod.)
- zavádzajú sa osobitné požiadavky pri spracúvaní osobných údajov detí
- rozširujú sa povinnosti a zodpovednosť sprostredkovateľov
- zavádza sa nová povinnosť vo vzťahu k dozornému orgánu a dotknutým osobám (právo na prenosnosť osobných údajov)
- právo byť informovaný o všetkých osobných údajoch spracúvaných u prevádzkovateľa
- právo na opravu nesprávnych osobných údajov
- právo na zabudnutie, vymazanie osobných údajov



Vymedzenie základných pojmov

- **osobné údaje** sú akékoľvek informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby. Identifikovateľná fyzická osoba je osoba, ktorú možno identifikovať priamo alebo nepriamo, najmä odkazom na identifikátor ako je meno, identifikačné číslo, lokalizačné údaje, online identifikátor, alebo odkazom na jeden či viaceré prvky, ktoré sú špecifické pre fyzickú, fyziologickú, genetickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu tejto fyzickej osoby. Napr. meno, priezvisko, adresa, rodné číslo, dátum narodenia, fotografická podobizeň, národnosť, evidenčné číslo vozidla, IP adresa...
- **spracúvanie osobných údajov** je operácia alebo súbor operácií s osobnými údajmi alebo súbormi osobných údajov, napríklad získavanie, zaznamenávanie, usporadúvanie, štruktúrovanie, uchovávanie, prepracúvanie alebo zmena, vyhľadávanie, prehliadanie, využívanie, poskytovanie prenosom, šírením alebo poskytovanie iným spôsobom, preskupovanie alebo kombinovanie, obmedzenie, vymazanie alebo likvidácia, bez ohľadu na to, či sa vykonávajú automatizovanými alebo neautomatizovanými prostriedkami
- **súhlas dotknutej osoby** je akýkoľvek slobodne daný, konkrétny, informovaný a jednoznačný prejav vôle dotknutej osoby, ktorým formou vyhlásenia alebo jednoznačného potvrdzujúceho úkonu vyjadruje súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré sa jej týka

Základné zásady pri spracúvaní osobných údajov

- **zákonnosť** - OÚ majú byť spracúvané zákonným spôsobom vo vzťahu k dotknutej osobe
- **účel spracúvania a obmedzenie účelu** - OÚ majú byť získavané na konkrétne určené, výslovne uvedené a legitímne účely a nesmú sa ďalej spracúvať spôsobom, ktorý nie je zlučiteľný s týmito účelmi; ak sa OÚ spracúvajú na účely archivácie vo verejnom záujme, na účely vedeckého alebo historického výskumu či štatistické účely, nepovažuje sa to za nezlučiteľné s pôvodnými účelmi
- **minimalizácia** - OÚ majú byť spracúvané len v rozsahu primeranom rozsahu, ktorý je nevyhnutný na konkrétny a výslovne určený účel spracúvania
- **správnosť** - OÚ majú byť správne a podľa potreby aktualizované
- **integrita, dôvernosť a bezpečnosť** - povinnosť prevádzkovateľa zabezpečiť ochranu OÚ pomocou primeraných technických a organizačných opatrení pred ich neoprávneným či nezákonným spracúvaním, náhodnou stratou, zničením či poškodením
- **zodpovednosť** - prevádzkovateľ zodpovedá za dodržiavanie zásad spracúvania OÚ

Zákonnosť spracúvania osobných údajov

- *dotknutá osoba vyjadrila súhlas so spracúvaním svojich osobných údajov na jeden alebo viaceré konkrétne účely*
- *spracúvanie je nevyhnutné na plnenie zmluvy, ktorej zmluvnou stranou je dotknutá osoba, alebo aby sa na základe žiadosti dotknutej osoby vykonali opatrenia pred uzatvorením zmluvy*
- *spracúvanie je nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa*
- *spracúvanie je nevyhnutné, aby sa ochránili životne dôležité záujmy dotknutej osoby alebo inej fyzickej osoby*
- *spracúvanie je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi*
- *spracúvanie je nevyhnutné na účely oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretia strana, s výnimkou prípadov, keď nad takýmito záujmami prevažujú záujmy alebo základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré si vyžadujú ochranu osobných údajov, najmä ak je dotknutou osobu dieťa; oprávnený záujem sa nevzťahuje na spracúvanie vykonávané orgánmi verejnej moci pri výkone ich úloh*

Osobitné situácie zákonného spracúvania osobných údajov (bez súhlasu dotknutých osôb)

- *spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na akademický účel, umelecký účel alebo literárny účel*
- *pre potreby informovania verejnosti masovokomunikačnými prostriedkami a ak osobné údaje spracúva prevádzkovateľ, ktorému to vyplýva z predmetu činnosti*
- *osobné údaje o dotknutej osobe možno získať od inej fyzickej osoby a spracúvať v informačnom systéme len vtedy, ak poskytnutím osobných údajov o dotknutej osobe do informačného systému iná fyzická osoba chráni svoje práva alebo právom chránené záujmy, oznamuje skutočnosti, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti dotknutej osoby, alebo sa osobné údaje spracúvajú na základe osobitného zákona; ten, kto takéto osobné údaje spracúva, musí vedieť preukázať úradu na jeho žiadosť, že ich získal v súlade so zákonom*

Práva dotknutých osôb

- *právo na informácie*
- *právo na prístup k OÚ*
- *právo na opravu*
- *právo na vymazanie*
- *právo na obmedzenie spracúvania*
- *právo na prenosnosť údajov*
- *právo namietť spracúvanie*
- *právo namietť profilovanie*



Základné odporúčania

- zaviazanť mlčanlivosťou fyzické osoby (oprávnené osoby u prevádzkovateľa a sprostredkovateľa), ktoré prídu do styku s osobnými údajmi; povinnosť mlčanlivosti musí trvať aj po skončení pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu tejto fyzickej osoby
- zamedziť úniku osobných údajov, k neautorizovanému prístupu k nim, zamedziť ich neautorizovanej zmene
- zabezpečiť včasnú obnovu údajov
- vybudovať infraštruktúru pre monitorovanie a vyhodnocovanie porušení ochrany osobných údajov (splnenie oznamovacej povinnosti voči dozornému orgánu a dotknutej osobe)



Ďakujem za pozornosť

